

Ätterna Nordenskiölds Släktförening

Släktföreningen för ätterna Nordenskiöld, Nordenskjöld, Nordenskiöld och von Nordenskjöld

Julbrev 2012

Kära fränder, jul och nyår närmar sig igen och som tidigare år kommer här vårt traditionsenliga julbrev som bl.a. innehåller en resumé av släktmötet som hölls på Riddarhuset den 27 oktober. På släktföreningens hemsida www.nordenskiöld.se hittar ni släkstmötesprotokollet i sin helhet.

I år skriver vi också om det skidlopp som Adolf Erik Nordenskiöld arrangerade 1884 för att visa samernas förmåga att klara långa sträckor i snabb takt på skidor. Han ville bevisa att det hade åkts snabbt på skidor under hans Grönlandsexpedition. Bevisningen blev en 22-mila-tävling 1884, tur och retur Jokkmokk/Kvikkjokk - och den moderna skidsporten hade fötts.

Släktresa till Frugård

Följ med på en resa till släktgården Frugård i Finland, som arrangeras 6-8 september 2013.

Se vidare information om släktresan på sidan 3.

Släktresa

Styrelsen vill gärna uppmana alla er som aldrig varit på vår släktgård Frugård och er som vill se det igen, att följa med på den resa som styrelsen arrangerar helgen 6-8 september 2013. Under flera år har besöksintresset varit ganska svagt, trots försök att dra dit mer folk och Frugårds framtid som museum kan vara oviss. Detta togs särskilt upp på det senaste släkstmötet, där styrelsen föreslog en resa dit. Se mer information på sidan 3.

Johan Norberg, stamfader för ätten Nordenskiöld köpte 1709 Frugård i Mäntsälä, som sedan beboddes av olika ättlingar till honom. Den 200-åriga Nordenskiöldska eran på Frugård avslutades 1912, sedan slakten flyttat tillbaka till Sverige och egendomen övertagits av affärsmannen August Eklöf. 1964 köpte Finska staten gårdsbyggnaderna och den 1,8 hektar stora tomten, bl.a. med medel som slakten Nordenskiöld ställt till förfogande. Frugård drivs idag av det finska Museiverket.

Släktträdet

Sedan en tid tillbaka har släktföreningen arbetat med släktträdet på MyHeritage.com. Syftet är att bevara vårt släkterv för framtiden och att det ska bli enklare för medlemmarna att se hur vi är släkt med varandra. Det handlar också om att tillhandahålla ett "officiellt" släktträd med verifierade uppgifter som medlemmarna kan länka till och använda som källa om de vill skapa egna släktträd. Styrelsen har nu hunnit lägga in totalt 358 personer. Det finns en länk till släktträdet MyHeritage på vår hemsida under fliken släktföreningen, där ni själva kan gå in och kolla att uppgifterna är korrekta och lägga till ytterligare släktmedlemmar.

Nästa släkstmöte

Boka redan nu in datumet för nästa ordinarie släkstmöte som blir lördagen den 24 oktober 2015 på Riddarhuset i Stockholm. Program och anmälan kommer att skickas ut ca. två månader innan mötet.

**Styrelsen önskar alla
en riktigt God Jul och ett Gott Nytt År,
genom ordföranden Louise Nordenskiöld**

Släktmötet 2012

Ordinarie släktmöte hölls i Riddarhuset den 27 oktober 2012, med drygt ett 90-tal medlemmar och gäster som närvarade vid mötet. Ordföranden påminde om att det samtidigt var 115 år sedan det första Nordenskiöldska släktmötet, som hölls 1897 också då på Riddarhuset.

Efter sedvanlig parentation och en tyst minut för att hedra släktens avlidna medlemmar, följde årsmötesförhandlingarna. Två motioner väcktes – en som gällde släktresan till Frugård 2013 och en som handlade om att släktföreningen ska ge ut ett personligt bevis, som t.ex. ett medlemskort med namn, en medlemsnål och/eller ett smycke till de medlemmar som betalar för ständigt medlemskap. Styrelsen kommer att arbeta vidare med båda förslagen.

Styrelsen avtackade Ivar Nordenskiöld som avgick ur styrelsen. Ivar har under många år gjort stora insatser för släktföreningen bl.a. med medlems- och adressregistret. Mest kommer vi att minnas Ivar insatser genom hans väl förberedda och stämmingsfulla parentationer.

Släktmötet fick sedan en spännande eftermiddag med bl.a. föredrag av Mikaela Lodén, nyttillträdd på tjänsten som Riddarhuskanslist. Hon berättade livfullt och inspirerande om adelns betydelse förr och nu och om Riddarhuset som viktig samlingspunkt för adeln. Därefter blev det i vanlig ordning en fotografering i trappan ned till Stenhallen.

I Stenhallen presenterades också under kvällen en unik utställning av några släktens mer bemärkta konstnärer som Gustaf Nordenskiöld, Christina Nordenskiöld, Annika Nordenskiöld och Petrus Bergstrand - som alla, men på olika sätt inspirerats av Adolf Eriks resor i Arktis.

För de medlemmar som ville titta närmare på hur man lägger in uppgifter i vårt nya släktträd MyHeritage, så fanns Erik Nordenskiöld och Ivar Nordenskiöld vid sina datorer också i Stenhallen.

En kortare rundvandring i det vackra Riddarhuset med Carl Nordenskiöld som ciceron, anordnades.

Därefter samlade alla till en god och trevlig buffémiddag som avåts i stora Lantmarskalk salen. Ordföranden berättade i sitt middagstal om Johan Norberg, stamfader för ätten Nordenskiöld och Fabian Wredes bokhållare och gav några minnesvärda anekdoter från hans liv ur boken "Släktkronika 1" av Brita Söderberg.

Ordföranden nämnde också vad styrelsen tänkt ägna sig åt framöver. Av stadgarna så framgår att Ätterna Nordenskiölds släktförenings ändamål är att stärka släktbanden och tillvarata släktens gemensamma intressen.

Styrelsen vill gärna ta reda på vad detta betyder konkret och kommer att inventera de önskingar och behov som finns hos medlemmarna, - dvs. vad de idag vill ha ut av släktföreningen - och sedan komma

med förslag till nya idéer och förbättringar till nästa årsmöte 2015.

Innan kvällen led mot sitt slut, så blev det också tid för trevlig samvaro och musik.

Köp släktfotot

Ni kan köpa släktfotot 2012 direkt av fotograf Clas Göran Carlsson. Priset för fotot är 175 kr inklusive frakt och bildstorleken är 20x30 cm (A 4).

Sätt in 175 kr på plusgiro 400 27 14-6 och skicka namn och adress till clasgoran.carlsson@telia.com.

Släktresa till Frugård

Släktföreningens medlemmar och andra intresserade, hälsas varmt välkomna till den släktresa som anordnas till Frugård. Färdsättet blir båt TR Stockholm Helsingfors med **utresa** fredag 6 september 2013 och **hemresa** söndag 8 september 2013.

Det preliminära programmet innehåller bl.a. intressanta föredrag på båtresan med anknytning till Frugård och släkten Nordenskiöld, specialarrangerad visning av museet Frugård med föredrag om Adolf Erik Nordenskiölds liv och visning av dockteatern "Seglatsen genom Nordostpassagen".

Kort om Frugård

Frugård, på finska *Alikartano*, grundades redan i början av 1600-talet. Frugård ligger i Mäntsälä som är en kommun i landskapet Nyland i Södra Finlands län. År 1709 kom Frugård i ätten Nordenskiölds ägo genom Johan Norberg och gården är kanske mest känd som barndomshem åt Adolf Erik Nordenskiöld. Frugård blev finska statens egendom 1964, delvis med stöd av en donation av ätten Nordenskiöld. Herrgården öppnades som museum 1983. Frugårds gårdskomplex representerar en ganska typiskt 1700-tals planering. Karaktärshuset från 1805 har sal med två våningars höjd. En del av rummen representerar interiörer från början av 1800-talet. I huset presenteras också Nordenskiöldarnas vetenskapliga insatser och intressen.

Preliminärt program

Fredag 6 september

17.00

Avfärd från Stockholm med Silja Line.

18.00 -19.00

Fred Goldberg berättar om släkten Nordenskiölds historia under åren i Finland.

19.00 Gemensam middag ombord.

Lördag 7 september

09.30

Ankomst till Helsingfors.

10.15-11.15

Buss till Frugård i Mäntsälä (ca. 55 min.)

11.15-12.15

Museiverkets representant berättar om Frugård och A-E. Nordenskiölds liv där. Martti Blåfield berättar om A.E:s kritiska händelser i Finland och om hans idéer från ett nutida perspektiv..

12.15-13.15

Lunch på Frugård.

13.15-14.00

Dockteatern Sininen Mylly av Tuula Blåfield, förevisar pjäsen "Seglatsen genom Nordostpassagen".

14.00-15.00

Buss till Nationalmuseet i Helsingfors, för visning av A.E. Nordenskiölds kartutställning

16.15-16.30

Buss till Silja Lines terminal

17.00

Silja Line avgår till Stockholm

19.00

Gemensam middag ombord.

Söndag 8 september

08.30

Ankomst till Stockholm

Intresseanmälan till släktresan

Intresseanmälan till släktresan till Frugård görs på bifogad blankett före den 15 februari 2013, så att vi kan boka in hytter, måltider och transporter i god tid. Se vidare upplysningar på blanketten.

Kostnad

Preliminära priser för olika hyttkategorier, frukost, middag ombord, lunch på Frugård och busstransport framgår av intresseanmälan. Mer information kommer via e-post till de medlemmar som skickar in intresseanmälan.

Besök gärna www.nordenskiold.se där vi löpande kommer att lägga ut information om släktresan.

Nordenskiöldsloppet - tävlingen som fick världen att häpna

Ett långlopp på skidor, en 22-milatävling tur och retur Jokkmokk - Kvikkjokk. Året var 1884 och den moderna skidsporten hade fötts.

Nils Adolf Erik Nordenskiöld, forskningsresande och den tidens stora megastjärna efter Vega expeditionen, ville utforska Grönland och dess hemligheter. Han var övertygad om att kontinenten inte var helt snötäckt och han hade planer på att utvinna ännu okända tillgångar. Han behövde därför kunniga skidåkare med förmåga att klara långa sträckor i snabb takt på skidor. Han fann två samer, Pava Lars Nilsson Tuorda, född 1847 och beryktad varg- och björnjägare och hans granne Anders Rassa. Båda behärskade det svenska språket och det var inte så vanligt bland samerna vid denna tid. De två samerna skulle vara spejarna och vägvisarna. De båda avverkade distanser som Nordenskiöld först inte trodde på - vid ett tillfälle 460 kilometer på 57 timmar - men han övertygades av samernas noggranna rapporter.

Den svenska pressen ifrågasatte dock uppgifterna, The Times i London och Die Correspondent i Berlin ansåg att Nordenskiöld lurats. Norske polarforskaren Nansen var tveksam, men den svenske kung Oscar II tvekade inte. Han tilldelade de båda samerna var sin kunglig medalj.

Men tvivlet levde vidare och Nordenskiöld började planera för hur han skulle visa att hans belackare hade fel. Det skulle bli en skidtävling och under samma förhållanden som på Grönland, lång distans och i obanad terräng. Valet föll på sträckan Jokkmokk-Kvikkjokk, men inte enkel färd utan tur och retur, alltså 220 kilometer.

Den 3 april 1884 var startdagen för skidtävlingen. Loppet skulle gå via på sjöarna längs Lule älvs långsträckta sjösystem. Männen som ställde upp till start var Norrbottens bästa "skidrännare", tränade av långa skidfärder i jakten efter varg. De delades upp i två klasser, "lappar" respektive "nybyggare".

Segraren utlovades ett kontant förstapris på 200 kronor, andre 150 och tredje 100 kronor.

Dessutom utgick etapppriser, förste man till Kvikkjokk utlovades 50 kronor och andre man 25 kronor.

På startlinjen fanns bara en av samerna från Nordenskiölds Grönlandsexpedition, Pava-Lasse Tuorda. Kamraten Anders Rassa kom inte till start, vilket förklarades med att han drabbats av sjukdom alternativt att han tyckte det var fel att tävla om pengar.

Männen som skulle klara de 22 milen var i skiftande ålder. Den yngste 22 år och den äldste 51 och i gruppen fanns många i 40-årsåldern. De hade långa skidor, 210-300 centimeter, och de var breda, 8-12 centimeter, för att klara det obanade föret. Skidorna vägde 1,2-1,7 kilo per styck och det är ungefär tre gånger vad dagens tävlingsskidor väger. Bindningen var enkel, en fot-ögla av segt skinn och runt hälen en skinnrem. Också stavarna var långa och tunga.

Redan 20 kilometer efter start gav fem av deltagarna upp efter det hårda slitet i lös-snö. De 13 som var kvar åkte vidare in i natten. I Granudden väntade 20 minuters rast och utspisning av hett kokkaffe. Först in mot Kvikkjokk kom 36-årige Pava-Lasse och 40-årige Per-Olof

Amundsson Länta. Då var klockan 4.10 på morgonen och de vann etapppriserna. Sedan blev det matpaus i prästgården i Kvikkjokk innan returåkningen tillbaka.

Länta smög dock iväg före de andra åkarna, klockan 4.53, och det retade Pava-Lasse. Han och 33-årige Apmut Anders Ahrman skidade iväg klockan 5.10, fast beslutna att åka ikapp Länta. Det gjorde de efter 20 kilometer, vid Tjatjibäcken, och det blev en hård ordväxling. Länta förklarade sin tidiga start med att han hade sendrag i fötterna. När det var 50 kilometer kvar till målet var det fortfarande en grupp på sex tävlande kvar i täten och vem segraren skulle bli var en öppen fråga.

Nybyggaren Apmut Ahrman var en av favoriterna, en man med en oerhörd fysisk kapacitet. Han hade åkt 8-9 mil fram till startplatsen och hade lika lång skidväg hem efter loppet. Kanske var det Vasaloppet fram till startplatsen som gav utslag, för när täten närmade sig målet fanns Ahrman inte längre med. Avgörandet stod mellan Pava-Lasse och Länta och det blev en avgörande spurt där Pava-Lasse avgick med segern. Sluttiden för den 22 mil långa tävlingen blev 21 timmar och 22 minuter, inklusive rasttid på 1 timme och 20 minuter. Det var betydligt snabbare än Grönlandsturen, som ingen hade trott på.

Polarforskaren Nordenskiöld hade fått sitt bevis. Resultatet från tävlingen redovisades i internationell press och nu var det ingen som längre ifrågasatte Nordenskiölds uppgifter från Grönlandsexpeditionens skidåkning.

Dagen efter blev det en kort skidtur in till Jokkmokk och tingshuset. Där höll överste C O Bergman, 1800-talets norrbottniske pamp, ett eldigt tal om "oövervinnerlig skidkraft och samernas fantastiska prestationer". 18 hade ställt upp till start, tio hade kommit i mål. Sedan sköts Jokkmokks första fyrverkeri. Nordenskiöld själv fanns inte på plats, inte vid målet eller i tingshuset i Jokkmokk. Det förklaras i boken med att hans dotter drabbats av tbc.

Den 12 augusti 1901 dog polarforskningens megastjärna Adolf Erik Nordenskiöld. Olle Backman beskriver hur han i dödsögonblicket "ryckte till, öppnade ögonen en sista gång och viskade svagt: Tuorda?". Sedan dog han. Den norrbottniske samens framfart på snön blev polarforskarens sista dröm.

Bild från Grönlandsexpeditionen som visar hur de båda svenska samerna ger sig iväg på rekognoscering.

Källa: Olle Backman, Nordenskiölds loppet - 1884. Historien om världens hårdaste skidtävling. Nordenskiöld-samfundet i Finland

Nordenskiöldare i Finland

Dagen efter släktmötet arrangerades på Riddarhuset ett Genealogiskt seminarium som undertecknad deltog i. Ämnet var relationen mellan Sverige och Finland och utvecklingen av adeln i Finland. Statsheraldikern Henrik Klackenborg var moderator och bland föredrags-hållarna märktes bl.a. riddarhusgenealogerna i Sverige och Finland, Per Nordenvall och Johanna Aminoff Winberg.

Efter den tyska ordens sammanbrott uppstod en expansionsmöjlighet i Baltikum som Sverige utnyttjade för att utöka riket och samtidigt sprida den kristna tron. Under 1100 till 1300 talet organiserade Sverige tre korståg som med vapenmakt fick kontroll över en stor del av Finland. De erövrade områdena i Finland betraktades därefter som en del av Sverige på samma sätt som de övriga s.k. riksdelarna, Svealand, Götaland och Norrland. I början av 1700-talet utgjorde Finland en tredjedel av Sveriges yta och ca 20 procent av befolkningen. Under Karl XII krig drabbades Finlands befolkning av flera anfall från Ryssland och ca 30 000 främst svenskar flydde till Stockholm. Johanna Aminoff Winberg beskrev utvecklingen i sin bok, "På flykt i eget land: internflyktingar i Sverige under det stora nordiska kriget". (Åbo 2007). Vår Nordenskiöldska förfader Johan Norberg kom således till Finland under en mycket turbulent period i landets historia. 1692 skickades Johan Nordberg till Finland för att få ordning på ekonomin på Wredes missköttå gårdar. Efter uppdraget blev han kvar och utsågs 1708 till överdirektör för salpeter-verken i Finland. Det var Johans söner Anders Johan och Carl Fredrik som 1751 adlades till Nordenskiöld (Nordenskiöld). Våra förfäder var efter ett par år bosatta både i Sverige och Finland. Efter rikssprängningen 1809 stannade endast ett fåtal Nordenskiöldare kvar i Finland och dessa introducerades på det Finska Riddarhuset vid dess bildande 1818. Ätten fick nummer 128 och vapenskölden är upphängd på väggen i Riddarhuset. Under sista världskriget lämnade de sista Nordenskiöldarna Finland.

Några tips för den som är intresserad av släktforskning i Finland utöver den för oss speciella boken av Martti Blåfield Johan Eriksson Norberg (1660-1740). Riksarkivet www.arkisto.fi, www.nationalbiblioteket.fi och släktforskarföreningen www.hiski.fi

Sammanställning Carl Nordenskiöld

Information om släktföreningen

Ätterna Nordenskiölds släktförening är enligt stadgar-
na öppen för:

- a) varje myndig manlig eller kvinnlig medlem av de fem på Svenska Riddarhuset introducerade ätterna Nordenskiöld, Nordenskjöld och Nordensköld
- b) barn till medlem enligt a)
- c) maka/make, sambo, änka/änkling till medlem enligt a)

Medlemsavgifter

Medlemsavgifterna är mycket viktiga för släktföreningens intäkter och styrelsen ber därför er som ännu inte har betalt medlemsavgiften att göra detta så snart som möjligt.

Medlemsavgiften betalas in via plusgiro **38 85 29-0**. OBS! Glöm inte att uppge fullständigt namn på samtliga personer som ni betalar för.

Årsmedlemskap (över 18 år) = 100 kr

Ständigt medlemskap (engångsbelopp) = 500 kr

Medlemsregister

För att hålla släkt- och medlemsregistret uppdaterat, så ber vi alla att kontakta styrelsen om ni flyttar eller byter adresser. Har ni andra upplysningar - t.ex. om avlidna och födda släktingar - så tar vi tacksamt emot sådan information.

E-postregister

Hjälp oss att maila er egen och så många aktuella e-postadresser som ni känner till - det kan vara till era barn, föräldrar eller andra släktingar - till: styrelsen@nordenskiold.se. Ett utskick via e-post förenklar betydligt att kunna ordna möten och släktträffar och komma ut med aktuell information. Om ni inte har någon e-postadress, så kan ni gå in på www.google.se och klicka på Gmail, där det går att registrera en egen e-postadress utan kostnad.

www.nordenskiold.se

På www.nordenskiold.se som är släktföreningens hemsida hittar ni information om släkten, släktens historia och allt som kan vara intressant för släktföreningens medlemmar som t.ex. stadgar, julbrev och medlemsförteckningar. Mycket av materialet kan laddas hem i pdf-format. Styrelsen försöker att uppdatera sidan kontinuerligt med artiklar, kalendarium, nyheter och annat läsvärt, så se till att besöka den regelbundet. Vi tar gärna emot synpunkter och förslag på innehåll till styrelsen@nordenskiold.se.

Köpa och Sälja

Vill ni köpa eller sälja en vapenring, ett smycke, porslin, möbler eller något annat föremål som har anknytning till släkten Nordenskiöld, så kan ni maila till styrelsen@nordenskiold.se. Bifoga gärna en bild på det föremål ni vill sälja samt andra uppgifter. Vi lägger sedan ut uppgifterna på hemsidan med aktuella kontaktuppgifter.

Styrelsen (fr.o.m. 2012-10-27)

Ordförande

Louise Nordenskiöld,

louise.nordenskiold@gmail.com

V. ordförande

Erik Nordenskiöld,

erik.nordenskiold@lebsystem.se

Sekreterare

Gunilla Nordenskjöld,

gunilla.nordenskjold@bredband.net

Kassör

Lollo Nordenskjöld,

lollo@nordenskjold.se

Ledamöter

Carl Nordenskiöld,

carl@thorens.se

Stefan Nordenskjöld,

nordenskjolds@spray.se

Arvid Nordenskjöld,

arvid.nordenskjold@gmail.com

Suppleant

Ulla Nordenskiöld,

ulla.nordenskiold@medfak.gu.se

Nordenskiöld-samfundet

Här kommer lite information om Nordenskiöld-samfundet som grundades den 9 maj 1939. Den egentliga eldsjälens bakom samfundet var Thord Brenner. Vid grundandet skisserades ett synnerligen ambitiöst forskningsprogram med huvudlinjer som gällde frågor som hade en viss anknytning till A.E. Nordenskiölds insatser som vetenskapsman samt till Finlands svenskbygder. Samfundet blev pionjär i skärgårdsforskningen, ett område som varit centralt genom åren och fortfarande spelar en viktig roll.

Samfundet fick från början en unik multidisciplinär struktur, där speciellt sambandet mellan naturvetenskaper och humanistiska "regionalt orienterade" vetenskaper framträder tydligt. En god kontakt till samhället och näringslivet skapades genom den unika tromannakår som samfundet haft sedan starten. Denna institution har också gjort det möjligt att ekonomiskt genomföra många av de projekt som förverkligats genom åren.

En klar öppenhet mot allmänheten deklarerades från första början genom föredrag och exkursioner. Samfundet har genom åren haft ett mycket mångsidigt utbud av föredrag som behandlat allt från Istiden till aktuella miljöproblem. Exkursionsverksamheten, som kom igång efter krigen, har i allmänhet riktat sig till olika delar av Östersjöområdet, under de senaste åren bland annat till Estland och Sydösterbotten. Samfundets publikationer har utgjort ett viktigt komplement till den kontakt som skett via föredragen. Under de två först decennierna understöddes speciellt expeditioner till främmande länder. Ekonomin försvagades dock i mitten av 1960-talet och efter det har understödsverksamheten riktat sig på mindre stipendier åt yngre forskare. Medlemskåren växte mycket snabbt och var redan i början av 1950-talet över 1000 personer och har hållits konstant sedan dess. Idag rör sig medlemsantalet kring 930 medlemmar.

De första 50 åren av samfundets historia finns väl dokumenterade i Nordenskiöld-samfundets tidskrift 49 (1989) s. 1-71. Nordenskiöld-samfundets tidskrift utkommer sedan år 1941 med en volym årligen. Nordenskiöld-Nytt. Informationsblad från Nordenskiöld-samfundet i Finland Ut kommer sedan 1973 med två nummer årligen.

Julbrevet är sammanställt av Louise Nordenskiöld 2012-12-03

Grattis på födelsedagen

Ja, må de leva! säger vi till nedanstående medlemmar som 2013, fyller jämna år från 50 till 90 år och däröver. Styrelsen ber om ursäkt ifall någon är bortglömd eller om någon av nämnda personer har gått bort sedan detta skrivits. Meddela i så fall styrelsen via e-post till: styrelsen@nordenskiold.se.

50 år (födda 1963)

Kvanta Nordenskiöld	Eva	23/10
Kvanta	Anders	11/6

60 år (födda 1953)

Nordenskiöld	Ingegerd	23/5
von Rosen	Per	4/12
Lundbäck Nordenskiöld	Madeleine	19/7
Lundbäck	Inge	4/10
Nordenskiöld	Anneli	4/10
Kjellander	Jonas	19/6
Nordenskiöld	Sonja	17/9
Nordenskiöld	Louise	11/4

70 år (födda 1943)

Nowak	Göran	30/9
Ramberg	Lennart	29/1
Tholander	Hans	18/5
Löwenhielm	Gudmund	1/6
Svensson	Sören	4/4
Garelius	Claes	11/6
Persson	Olov	2/7
Nordenskiöld	Fredrik	1/10

80 år

Inga medlemmar fyller 80 år 2013.

90 år och därutöver (födda 1917-1923)

Nordenskiöld	Elsa Maria	1917	21/7
Nordenskiöld	Hans Bertil	1918	26/2
Nordenskiöld	Margaretha	1920	12/9
Nordenskiöld	Anne-Marie	1921	18/4
Nordenskiöld	Karin	1922	18/6
Howander	Ewa	1923	23/8
Monthan	Ann-Mari	1923	30/9

Släktens historia

Ätterna Nordenskiöld, Nordenskjöld och Nordensköld är en svensk släkt från Uppland. Släkten är känd för många framstående personer inom olika fält som t.ex. upptäcktsresande, militärer och sjöhjältar, polarforskare och andra vetenskapsmän, alkemister, botanister och mineraloger samt också i modern tid läkare, forskare, konstnärer och dramatiker.

Släktens äldste kände stamfader är korpralen vid Upplands regemente Erik Matsson Nordberg (1597-1700) från Tierps socken i Uppland. Hans son Johan Eriksson Norberg studerade ekonomi och bergsvetenskap i Uppsala på 1670-talet. Han kom till Finland 1692 som förvaltare för friherre Fabian Wredes gods och köpte senare själv flera egendomar i Finland, bl.a. Frugård i Mäntsälä och Eriksnäs i Sibbo.

Norbergs tre söner, Anders Johan, Carl Fredrik och Magnus Otto tjänade alla som fortifikationsofficerare under de stora nordiska krigen. De två äldsta sönerna, landshövdingen i Nylands och Tavastehus län, Anders Johan Nordenberg (1696-1763) och dennes broder, översten Carl Fredrik Nordenberg (1702-1779) och adlades tillsammans 21/11 1751 på Stockholms Slott av Konung Adolf Fredrik med namnet Nordenskiöld. De introducerades på Riddarhuset 8/6 1752 under nummer 1912, sedermera 1912 B.

Ätten har 1797 utgrenats i kommandörsätten Nordenskjöld, nr 1912 A. Med huvudmannagrenen sammanhör sedan 1841 friherrliga ätten Nordensköld nr 394. Ättens första och andra yngre gren immatrikulerades på Finlands Riddarhus 5/2 1818 under nr 127 bland adelsmän, men är genom upprepade överflyttningar till Sverige 1860, 1908 och 1928 inte längre företrädda där. Med den första grenen sammanhör sedan 1880 friherrliga ätten Nordenskiöld nr 405. Ättens tredje yngre gren upptogs 5/3 1894 i preussiskt adligt stånd under namnet von Nordenskjöld.

Släktens vapen

Vapenskölden ovan är den adliga ätten Nordenskiölds och kommandörsätten Nordenskjölds vapen som den framgår av adelsbrevet. Sign.: Friedrich De Derichs. Delin: Holmia A:o 1754. Vapnet består av en skiöld af silfver, hvarutinnan uppå en svart bergsfot är upmurad en röd skants, hvars begge bastioner å ömse sidor synes med en sexkantig borg mitt uti af tvänne stycke omgångar, alla svarta, zinkorne på hörnen satte. Bergsfoten skiöljes af brinnande /förbi rinnande ström, hvarutinnan en gyllene båt flyter. Åfvanföre är en svart chef eller genstam, hvaröfver ett svärd bandevis lagt är, fästet af guld innåt vändt, klingan af silfver, öfverlagd af en blå skiöld, som med guldlister omgifven är, hvarutinnan en femuddig strålande nordstierna af silfver glindrar. Åfvan på skiölden står en öppen tornerhielm med en af silfver, svart och röd vriden hielmkrants zirad, hvaruppå öfverdelen af en i blått harnesk beväpnad man uppå knän hvilar, hielmen af silfver, prydd med en guld stuss /struts/ fiäder emellan en dylik blå på höger och svart nedåt vänster, hållandes uti den högra handen en uppå hielmen stäld

silfver quarters flagga, men uti den vänstra en uplyft guld spade, bladet uppåt vändt. Hielm täcket är svart, fodrat med rödt, kantat och upbundit med silfverfrantsar, taffsade snören, öfver skiölden bakom hielmen fladdrar ett silfver band, hvaruti valspråket Deus Clypeus Meus med svarta bokstäfver är skrifvit. Originalsköldebrevet är sedan 1995 deponerat i Riddarhuset.

Släktens valspråk

"Deus Clypeus Meus", fritt översatt "Gud min sköld/skydd.

Källa:

Riddarhusets genealogiska databas "Ätternas adelshistoria och vapen" och adliga ättens Nordenskiölds adelsbrev.